

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภաวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษาได้กำหนดในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภաวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของคณะกรรมการสภաวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 128 คน (ร้อยละ 64.00) มีอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 129 คน (ร้อยละ 64.50) มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 111 คน (ร้อยละ 55.50) มีระดับการศึกษานั้นยังศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 82 คน (ร้อยละ 41.00) มีรายได้ 10,001-20,000 บาท/เดือน จำนวน 56 คน (ร้อยละ 28.00)

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภաวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านได้ดังนี้ ด้านการจัดองค์กร รองลงมา ด้านการสั่งการ ด้านการวางแผน ด้านการรายได้ด้านนี้ ด้านการจัดองค์กร รองลงมา ด้านการวางแผน ด้านการรายงาน และ ด้านการงบประมาณ ตามลำดับ ประสานงาน ด้านการข้อมูลเข้าทำงาน ด้านการรายงาน และ ด้านการงบประมาณ ตามลำดับ เมื่อจำแนกปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภัตวนธรรมจังหวัดหนองคาย ในแต่ละด้าน ดังนี้

- 2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภัตวนธรรมจังหวัดหนองคายด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการวางแผนงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงาน

วัฒนธรรมไว้อ่าย่างชัดเจน รองลงมา มีการวางแผนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และมีการวางแผนอัตรากำลังคนในการดำเนินงานวัฒนธรรมไว้อ่าย่างชัดเจน ตามลำดับ

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายด้านการจัดองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการจัดสถานที่ดำเนินงานวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม มีการกำหนดโครงสร้างหน้าที่และขอบข่ายการดำเนินงานของสภาวัฒนธรรมไว้อ่ายางชัดเจน มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการดำเนินงานวัฒนธรรม และมีการกำหนดหน้าที่ในการดำเนินงานวัฒนธรรมตามความชำนาญเฉพาะด้าน ตามลำดับ

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายด้านการจัดบุคลากรเข้าทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดให้มีการเลือกประธานสภาวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสมกับการปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรม รองลงมาจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนางานด้านวัฒนธรรม จัดให้มีสวัสดิการที่สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานวัฒนธรรม และจัดให้มีโครงการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนางานวัฒนธรรม ตามลำดับ

2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายด้านการส่งการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมเสนอความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจในการอนุมายางาน รองลงมา การมอนามายางานตามมีความเหมาะสมกับเวลาและสถานที่ และมีการอนุมายางานโดยยึดแผนการปฏิบัติงานที่กำหนด ตามลำดับ

2.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายด้านการประสานงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประสานให้มีการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ประสานให้มีศูนย์บริการข้อมูลองค์ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ประสานให้มีการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ประสานให้มีศูนย์บริการข้อมูลองค์ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม แก่หน่วยงาน องค์กร และบุคคลที่ไว้ไป ประสานจัดให้มีการดำเนินร่วมโครงการ/กิจกรรมด้านวัฒนธรรมกับหน่วยงานอื่น ๆ และประสานให้มีเครื่องมือสื่อสารในการดำเนินงานที่เหมาะสม ตามลำดับ

2.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายด้านการรายงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการรายงานซึ่งข้อมูลอย่างมีรายละเอียดและเป็นการดำเนินงานที่

เกี่ยวข้องให้สภាភัณธรรมอย่างสม่ำเสมอ มีการรายงานผลการดำเนินงานในกรณีที่เกิดปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีการรายงานข้อมูลข่าวสารด้านวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ และมีการรายงานการสรุปผลการประชุมของคณะกรรมการสภាភัณธรรมอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ

2.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภាភัณธรรมจังหวัดหนองคายด้านการจัดทำบประมาณโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการวางแผนงาน/โครงการเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรหรือบุคลากร เพื่อนำมาพัฒนางานวัฒนธรรม มีการวางแผนงบประมาณเพื่อดำเนินงานและโครงการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดสรรงบประมาณดำเนินโครงการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนางานวัฒนธรรม และมีการจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมอย่างเพียงพอและ เหมาะสม ตามลำดับ

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของสภាភัณธรรมจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านซึ่งสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ด้านการร่วมกันกันปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการร่วมกำหนดแผน และนโยบาย ด้านการร่วมดำเนินกิจกรรม ด้านการร่วมติดตามประเมินผล และด้านการร่วมลงทุน ตามลำดับ เมื่อจำแนกระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของสภាភัณธรรมจังหวัดหนองคายในแต่ละด้าน

3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของสภាភัณธรรม จังหวัดหนองคายด้านการร่วมกันกันปัญหาและสาเหตุของปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการศึกษาวิจัยด้านวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม รองลงมา มีการแสดงความคิดเห็น วิทยากร วิชาชีพ แสวงหาแนวทางการดำเนินงาน วัฒนธรรมให้มีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทยในปัจจุบัน และมีการศึกษาความต้องการด้านวัฒนธรรมของชนชั้น ตามลำดับ

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของสภាភัณธรรม จังหวัดหนองคายด้านการร่วมกำหนดแผนและนโยบาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการระดมความคิดเห็นร่วมกันเพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานวัฒนธรรมตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย วิธีการทำงาน การจัดสรรทรัพยากรในการดำเนินงาน มีการร่วมกัน มอบหมายการดำเนินงานวัฒนธรรมแก่ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการร่วมกันเสนอแนวทางการดำเนินงานและระยะเวลาในการดำเนินงานของสภាភัณธรรมอย่างชัดเจน และมีการร่วมกันวิเคราะห์นโยบายด้านวัฒนธรรมของรัฐเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ตามลำดับ

3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของสถาบันธุรรน
จังหวัดหนองคายด้านการร่วมดำเนินกิจกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่าการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวัฒนธรรม การส่งเสริมให้มีการ
ดำเนินโครงการและกิจกรรมด้านวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ และการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กร
และประชาชนรวมกลุ่มดำเนินงานวัฒนธรรมในรูปส่วนภูมิท้อง ตามลำดับ

3.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของสถาบันธุรรน
จังหวัดหนองคายด้านการร่วมลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า มีการร่วมลงทุนกับชุมชนโดยการจัดบริการการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเพื่อดำเนินงาน
วัฒนธรรม มีการร่วมลงทุนสร้างผลิตภัณฑ์จากชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ มีการร่วมลงทุน
กับองค์กรอื่น ๆ เพื่อดำเนินงานวัฒนธรรม และมีการร่วมลงทุนจัดตั้งกองทุนเพื่อดำเนินงาน
วัฒนธรรม ตามลำดับ

3.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของสถาบันธุรรน
จังหวัดหนองคายด้านการร่วมติดตามประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พぶว่า มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนประเมินผลการดำเนินงานวัฒนธรรม มีการร่วมสื่อสาร
ผลการประเมินเพื่อให้ทราบและแก้ไขปรับปรุง การดำเนินงานวัฒนธรรม มีการร่วมติดตาม
ประเมินผลการบรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินงานวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และมีการ
ร่วมติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบประเมินมีความน่าเชื่อถือและตรงตามวัตถุประสงค์ที่
กำหนด ตามลำดับ

4. การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคณะกรรมการสถาบันธุรรนจังหวัดหนองคายที่มี
ลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน กับการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงาน
วัฒนธรรม พぶว่า

4.1 การทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลที่มีเพศต่างกัน มีการใช้ปัจจัยการ
บริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมไม่แตกต่างกัน

4.2 การทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลอายุต่างกัน มีการใช้ปัจจัยการ
บริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมด้านการร่วมดำเนินกิจกรรมแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 การทดสอบสมมติฐาน พぶว่า ลักษณะส่วนบุคคลที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการใช้
ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมด้านการร่วมกำหนดแผนและ
นโยบายด้านการร่วมดำเนินกิจกรรมด้านการร่วมลงทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

4.4 การทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมค่าเนินงานวัฒนธรรมไม่แตกต่างกัน

5. คณะกรรมการข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การวางแผน โดยเรียงความสำคัญจากจำนวนความถี่มากไปหนาแน่น้อยไป ดังนี้ ใน การวางแผนงานนั้น ๆ สามารถดัดแปลงแก้ไขได้ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ (ความถี่ 101) ความมีการวางแผนการบริหารงานอย่างรอบคอบและรัดกุม เพื่อบรรเทาความตึงเครียดในการใช้สมองให้น้อยลงในการปฏิบัติงาน (ความถี่ 90)

คณะกรรมการข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การจัดองค์การ โดยเรียงความสำคัญจากจำนวนความถี่มากไปหนาแน่น้อยไป ดังนี้ ความมีการจัดวางรูปองค์กรที่ดี มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จขององค์กร (ความถี่ 99) ความมีการจัดแผนผังขององค์กรให้เป็นระบบและแบ่งสายงานที่ชัดเจน (ความถี่ 95)

คณะกรรมการข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การจัดบุคคลเข้าทำงาน โดยเรียงความสำคัญจากจำนวนความถี่มากไปหนาแน่น้อยไป ดังนี้ การทดสอบความสามารถด้านบุคลากรในการทำงานในตำแหน่งที่รับผิดชอบ (ความถี่ 101) การจัดทำบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้ (ความถี่ 98)

คณะกรรมการข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การสั่งการ โดยเรียงความสำคัญจากจำนวนความถี่มากไปหนาแน่น้อยไป ดังนี้ การตรวจสอบ ติดตามผลการประเมินการปฏิบัติงาน (ความถี่ 105) การแจ้งนโยบายการทำงานตรงตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ (ความถี่ 101)

คณะกรรมการข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การประสานงาน โดยเรียงความสำคัญจากจำนวนความถี่มากไปหนาแน่น้อยไป ดังนี้ การควบคุมการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (ความถี่ 104) การตรวจสอบของหมายงานในระหว่างกระบวนการ โดยสม่ำเสมอ (ความถี่ 103)

คณะกรรมการข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การรายงาน โดยเรียงความสำคัญจากจำนวนความถี่มากไปหนาแน่น้อยไป ดังนี้ การรายงานแต่ละครั้งมีเอกสารอ้างอิงหรือหลักฐานที่ชัดเจน (ความถี่ 105) เอกสารการรายงานต่างๆ เก็บให้มีคชิต เรียบร้อย เพื่อจ่ายต่อการนำกับมาใช้ในครั้งต่อไป (ความถี่ 103)

คณะกรรมการข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การจัดทำงบประมาณ โดยเรียงความสำคัญจากจำนวนความถี่มากไปหนาแน่น้อยไป ดังนี้ การกำหนดเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาวของงบประมาณภายในองค์การ (ความถี่ 103) การจัดทำงบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง ให้คำนึงถึงการประหยัดก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ความถี่ 93)

อภิปรายผล

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภាភัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษาได้อภิปรายผลตามสมมติฐานดังนี้

1. คณะกรรมการสภាភัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อย พบว่า ปัจจัยการบริการเพื่อการจัดการการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภាភัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการสภាភัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นำประสบผลสำเร็จนั้น คณะกรรมการสภាភัฒนาชุมชนได้นำกระบวนการบริหารไปประยุกต์ใช้บริหารงานสภាភัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย เพื่อนำประโยชน์จากการทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้ในการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานด้านวัฒนธรรมเกิดการพัฒนา คณะกรรมการสภាភัฒนาชุมชนสามารถนำทุนทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกเศรษฐกิจในยุคปัจจุบันต่อไป ซึ่งจะสอดคล้องกับ อร่ามรัศมี ด้วงชนะ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เครือข่ายชุมชน : ศึกษารถีจังหวัดสุราษฎร์ธานีพบว่า การเสริมสร้างเครือข่ายชุมชนให้ประสบความสำเร็จจะต้องให้สถาบันการศึกษาและองค์กรพัฒนาเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ดำเนินการ บทบาทและการทำงานของเครือข่ายชุมชน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการทำงานที่เชื่อมประสานจากชุดเด็กขยายไปสู่หน่วยใหญ่ทั้งด้านพื้นที่และกิจกรรม มีการสื่อสารที่เลื่อนไหลดต่อเนื่องและมีการทำงานที่เป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้หลากหลายวิธี ผลของการให้เครือข่ายชุมชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีส่วนร่วมกระบวนการเรียนรู้ทำให้สามารถเพิ่มโอกาสในการแก้ไขปัญหา เกิดการจัดการทรัพยากรในชุมชน เกิดการพึ่งพาตนเอง และเกิดพลัง

1.1 คณะกรรมการสภាភัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภាភัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการวางแผนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากแผนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด เป้าหมายตามนโยบายตามวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการสภាភัฒนาชุมชนมีการกำหนดเป้าหมายตามนโยบายตามวัตถุประสงค์ของสภាភัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคายเพื่อให้การวางแผนการทำงานมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตนะ (2545 : 3-5) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหาร 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การ

นำและการควบคุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 คณะกรรมการสภាភัฒนธรรมจังหวัดหนอนายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภាភัฒนธรรมจังหวัดหนอนายคิดเห็นว่าการจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการกำหนดโครงสร้างหน้าที่และขอบเขตการดำเนินงานของสภាភัฒนธรรมไว้อย่างชัดเจน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการสภាភัฒนธรรมจังหวัดหนอนายมีการจัดตั้งสำนักงาน สำนักงานที่กำหนดโครงสร้างหน้าที่และขอบเขตการดำเนินงานที่มีความชัดเจนเข้าใจง่าย ซึ่งจะสอดคล้องกับสโตนเนอร์และฟรีแมน (1992 : 3) กล่าวว่าการบริหารหมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดองค์การ ภาวะผู้นำ และการควบคุมการทำงานของสมาชิกองค์กร และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

1.3 คณะกรรมการสภាភัฒนธรรมจังหวัดหนอนายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภាភัฒนธรรมจังหวัดหนอนายคิดเห็นว่าการจัดนัดคัดเลือกทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อดีที่มีการเลือกประธานสภាភัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสมกับภาระงานด้านวัฒนธรรม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก คณะกรรมการสภាភัฒนธรรมได้มีการคัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้เป็นสาเหตุที่การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ซึ่งจะสอดคล้องกับ สันพันธ์ อุปราช (2541 : 57) กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการบริหารที่เน้นความสำคัญของผู้ร่วมงานในฐานะมนุษย์ในองค์กรที่มีความสามารถ มีเหตุผล มีวิจารณญาณ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดการระดมสมอง พลังงานอย่างแข็งขัน ที่มีการบริหารที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์มากที่สุด

1.4 คณะกรรมการสภាភัฒนธรรมจังหวัดหนอนายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภាភัฒนธรรมจังหวัดหนอนายคิดเห็นว่าการจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เปิดโอกาสให้หนอนายคิดเห็นว่าการจัดการส่งเสริมความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจในการอบรมนายงานคณะกรรมการสภាភัฒนธรรมเสนอความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจในการอบรมนายงาน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการสภាភัฒนธรรมมีนโยบายยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น โดยเฉพาะคณะกรรมการที่ทำงานร่วมกันเพื่อประสิทธิผลในการทำงาน ซึ่งจะสอดคล้องกับ สำราญ หาญประเสริฐ (2541 : 79) กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า เป็นกระบวนการที่ผู้บริหาร แบ่งอำนาจให้ผู้ร่วมงานในองค์กรมีส่วนร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมคิดเห็นและปฏิบัติงาน ร่วมแก้ไขปัญหาของการบริหารที่สำคัญคือการระดมพลังสมอง พลังงานอย่างแข็งขัน

1.5 คณะกรรมการสภាទนธรรมจังหวัดหนองคายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภាទนธรรมจังหวัดหนองคายด้านการประสานงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประสานให้มีการการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดให้คนในองค์กรทำงานสัมพันธ์สอดคล้องกัน โดยจะต้องทราบถึงความรับผิดชอบ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมาตรฐานการปฏิบัติขององค์กรเป็นหลัก ต้องมีการจัดระเบียบ วิธีการทำงาน อีกทั้งความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นหนึ่งใจเดียวกันเพื่อให้เกิดความคิดความเข้าใจตรงกันในการร่วมมือปฎิบัติงานให้สอดคล้องทั้งเวลา และกิจกรรมที่ต้องกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยไม่ทำให้เกิดความสับสน ขัดแย้งหรือเลื่อนล้ากันทั้งนี้เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น ทำให้ได้มาซึ่งงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งจะสอดคล้องกับสายสุนีย์ ปุตุนันท์ (2541 : 40) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง ความร่วมมือจากบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกัน ร่วมรับผิดชอบ หรือเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร โดยร่วมวางแผน คิดแก้ไข ปฏิบัติตามผล และร่วมรักษามาตรฐานที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อองค์กร และเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.6 คณะกรรมการสภាទนธรรมจังหวัดหนองคายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภាទนธรรมจังหวัดหนองคายด้านการรายงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการรายงานชี้แจงข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว สามารถสื่อสารกับผู้บังคับบัญชาและบุคลากรในองค์กร ตามที่กำหนด ซึ่งจะสอดคล้องกับ วังศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ (2554 : 187-193) กล่าวไว้ว่า การรายงาน การประเมินผล และการแก้ไขปรับปรุง นักจัดการสามารถปฏิบัติงานของตนเองได้ดีขึ้น หรือการปฏิบัติงานของหน่วยของตนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสัมฤทธิ์มากขึ้นย่อมต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ผลงานที่หน่วยงานสามารถสร้างขึ้นข้อเสนอแนะของหรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่การปฏิบัติงานของหน่วยงานของตน ซึ่งส่วนใหญ่จะมาจากการรายงานผล ข้อมูล (Feedback) ดังนั้นในระบบการจัดการสมัยใหม่นี้ ภาระหน้าที่ของ นักบริหารที่จะต้องสามารถแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์แก่หน่วยงาน ในการที่จะแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานในระยะต่อไปให้เข้าเป้าหมายมากขึ้นและเป็นการช่วยให้ผู้ปฏิบัติ ทำงานได้ดีขึ้น

1.7 คณะกรรมการสภាទนธรรมจังหวัดหนองคายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภាទนธรรมจังหวัด

หน่องค่ายด้านการจัดทำงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการวางแผนงาน/โครงการเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรหรือบุคลากร เพื่อนำมาพัฒนา งานวัฒนธรรม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมอาจมีความเห็นว่า งบประมาณเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการดำเนินงานเนื่องจากงบประมาณเป็นปัจจัยที่จะทำให้โครงการ ต่างๆ หรือแม้แต่การดำเนินจะประสบผลสำเร็จได้ก็ขึ้นอยู่กับความพอใจของงบประมาณ ซึ่งจะ สอดคล้องกับ วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ (2554 : 187-193) กล่าวไว้ว่างบประมาณเป็นแผนงานชนิด หนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการใช้จ่ายเงินจำนวนหนึ่งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจาก งบประมาณจะเป็นแผนงานชนิดหนึ่งแล้วยังเป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ในการควบคุมด้วย

2. คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหน่องค่ายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ดำเนินงานวัฒนธรรมของสภาวัฒนธรรมจังหวัดหน่องค่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ ดำเนินงานวัฒนธรรมของสภาวัฒนธรรมจังหวัดหน่องค่าย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกันก่อน ที่ พิจารณารายด้านซึ่งสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ พบว่า ด้านการร่วมกันกัน ปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการร่วมกำหนดแผนและนโยบาย ด้านการร่วมดำเนินกิจกรรม ด้านการร่วมติดตามประเมินผล และด้านการร่วมลงทุน ตามลำดับ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจ เนื่องมาจาก การระดมสมอง การระดมความคิดจากหลาย ๆ คน เพื่อคิดหาสาเหตุและวิธีแก้ไขปัญหา ที่ถูกต้อง เห็นใจสูง และ ได้ผลดี ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางแผนพื้นฐานในการระดมสมอง ไว้เพื่อเป็น กระบวนการหรือแนวทางพื้นฐาน เช่น “ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ หรือตัดสินว่าความคิดใดดีหรือไม่ดี ถ้าได้ คิดวิธีการอะไร ได้ต้องกล้าผูกอกนوا และอย่าอายที่จะนำความคิดของคนอื่น มาพัฒนา กับความคิดของตน เพื่อสร้างเป็นความคิดใหม่” นอกจากนี้ยังต้องมีการวางแผนขั้นตอนในการระดมสมอง ให้เป็นลำดับ เท่าน กำหนดเวลาในการระดมสมอง กำหนดให้มีคนจัดวิธีแก้ปัญหา เยี่ยมสาเหตุของ ปัญหาที่ต้องการจะแก้ให้เห็นชัดเจน และ ให้สามารถทุกคนแสดงความคิดเห็นเรียงกันไปทีละคน ที่ สำคัญต้องจดทุกความคิด ซึ่งจะสอดคล้องกับ สันพันธุ์ อุปราช (2541 : 57) ให้ความหมายไว้ว่า การ บริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการบริหารที่เน้นความสำคัญของผู้ร่วมงานในฐานะมนุษย์ในองค์กรที่มี ความสามารถ มีเหตุผลมีวิจารณญาณ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดการระดมสมอง ผลลัพธ์อย่างแข็งขัน เป็นการบริหารที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์มากที่สุด และสอดคล้อง กับงานวิจัยของวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2551 : บทคัดย่อ) การศึกษาการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการบริหารจัดการวัฒนธรรม : กรณีศึกษา การแสดงโนราห์ในกลุ่ม โขนสเตย์ ตำบล ชุมชนในการบริหารจัดการวัฒนธรรม : กรณีศึกษา การแสดงโนราห์ในกลุ่ม โขนสเตย์ ตำบล ลีเล็ด อําเภอทุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การทำงานแบบมีส่วนร่วม ระหว่างสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรม และชุมชนลีเล็ด คณะวิจัยได้ใช้กระบวนการ ระท่วงสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรม และชุมชนลีเล็ด คณะวิจัยได้ใช้กระบวนการ ระท่วงสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรม และชุมชนทุกฝ่าย ในทุกขั้นตอน ประกอบด้วย กระบวนการร่วมวางแผน โดยได้อาศัยกระบวนการคิดและวางแผนร่วมกันของทุกฝ่าย ทั้งทั่วแทน

ของสภावัฒนธรรมจังหวัดและสภावัฒนธรรมอำเภอ องค์กรภาครัฐ กลุ่มผู้นำชุมชน สามารถกลุ่มชุมชนเลือกดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์ นอกจากรูปแบบแล้วสิ่งสำคัญที่สุดคือความตระหนักที่จะต้องร่วมกันผลักดันให้สืบทอดศิลปะและการแสดงซึ่งเป็นมรดกที่สำคัญของบรรพบุรุษให้สืบทอดต่อไป

2.1 คณะกรรมการสภा�วัฒนธรรมจังหวัดหน่องกา扬มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของสภावัฒนธรรมจังหวัดหน่องกา扬ด้านการร่วมกันศึกษาและสาน褐ดุของปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการศึกษาวิจัยด้านวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การเปลี่ยนแปลงของสังคมมีผลเกี่ยวข้องโดยตรงกับวัฒนธรรม หรืออีกอย่างหนึ่งคือวัฒนธรรมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อให้การศึกษาวิจัยประสบผลสำเร็จจึงได้มีการร่วมมือร่วมใจกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับ วชระ สกุล ณ нарคາ (2541 : 48) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นการทำงานที่บุคคลกรในองค์การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรุกข์ตอนด้วยความตั้งใจ เต็มใจและสนับน้ำใจ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการและทำให้บุคคลกรเหล่านี้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบต่อกัน

2.2 คณะกรรมการสภावัฒนธรรมจังหวัดหน่องกา扬มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของสภावัฒนธรรมจังหวัดหน่องกา扬ด้านการร่วมกำหนดแผนและนโยบายโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการระดมความคิดเห็นร่วมกันเพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานวัฒนธรรมตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย วิธีการทำงาน การจัดสร้างทรัพยากรในการดำเนินงาน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจะส่งเสริมให้บุคคลกรที่ผู้บังคับบัญชาของความร่วมมือจากได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์การ มีการเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาไม่โอกาสในการกำหนดเป้าหมาย ดวงแก้ว กอแก้ว (2543 : 17) ให้ความหมาย ของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ การให้อำนาจในการตัดสินใจ ได้แก่ การให้พนักงานมีสิทธิในการตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบ โดยไม่ต้องปรึกษาผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุนผู้บริหารทุกคนในการใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

2.3 คณะกรรมการสภावัฒนธรรมจังหวัดหน่องกา扬มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมโดยร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของสภावัฒนธรรมจังหวัดหน่องกา扬ด้านการร่วมดำเนินกิจกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวัฒนธรรม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจะส่งเสริมให้การดำเนินกิจกรรมโดย

หนองคายต้องการที่ทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ซึ่งจะสอดคล้องกับอนันต์ ลัคนา (2544 : 118-122) ได้ความหมายของการมีส่วนร่วม ดังนี้ การมีส่วนร่วมหมายถึงการเกี่ยวข้องด้านจิตใจและอารมณ์ (Mental and emotional involvement) ของบุคคลนั่งในสถานการณ์กลุ่ม (Group situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจการกระทำ (Contribution) ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น

2.4 คณะกรรมการสภารัฐธรรมจักรวัดหนองคายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของสภารัฐธรรมจักรวัดหนองคายด้านการร่วมลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายช้อ พนว่า มีการร่วมลงทุนกับบุคคลโดยการจัดบริการการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเพื่อดำเนินงานวัฒนธรรม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการกระกรรมการสภารัฐธรรมจักรวัดหนองคายต้องการศึกษาให้จังหวัดหนองคายเป็นศูนย์รวมของวัฒนธรรมให้นักท่องเที่ยวเข้ามายังนิมิตรสมทบทุนเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งจะสอดคล้องกับวีโอลักษณ์ รัตนเพียรธรรมะ และคณะ (2550 : 48-49) กล่าวไว้ว่าการร่วมลงทุน คือการที่ให้ชุมชนเข้ามายังนิมิตรร่วมการลงทุนในรูปของทรัพยากรธรรมชาติหรือปัจจัยภายในที่มีอยู่ในชุมชนตามกำลังความสามารถของชุมชนเอง แทนที่จะใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยภายนอกชุมชนทั้งหมด เป็นการเสริมสร้างให้ประชาชนรู้จักการทำงานร่วมกัน

2.5 คณะกรรมการสภารัฐธรรมจักรวัดหนองคายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของสภารัฐธรรมจักรวัดหนองคายด้านการร่วมติดตามประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายช้อ พนว่า มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนประเมินผลการดำเนินงานวัฒนธรรม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน นับว่ามีความสำคัญต่อการบริหารงานของทุกองค์กร เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งจะได้แนวความคิดที่หลากหลาย เกิดการพัฒนา และที่สำคัญที่มีส่วนร่วมเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและเกิดความรักในองค์กร ส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม สมควรที่ทุกภาคจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยเฉพาะการทุกภาคส่วนเป็นเจ้าของวัฒนธรรมร่วมกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2548 : 15) ได้ระบุไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหัวใจของการดำเนินงานวัฒนธรรมซึ่งประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จึงจะทำให้เกิดความยั่งยืนในการอนุรักษ์ รักษา และดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมที่ดีงามของชาติ

3. ลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมแตกต่างกัน

3.1 การทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลที่มีเพศต่างกัน มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมวัฒนธรรมที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมมาใช้กับการบริหารเหมือนกัน มีความต้องการให้การบริหารงานในด้านต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จและถ่วงถุตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนธรรม จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2551 : บทคัดย่อ) การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการวัฒนธรรม : การณ์ศึกษา การแสดงตนในราหีในกลุ่ม โอมสเตย์ ตำบลลีเด็ค อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การทำงานแบบมีส่วนร่วมระหว่างสำนักงานวัฒนธรรม จังหวัด สภาวัฒนธรรม และชุมชนลีเด็ค คณะวิจัยได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งส่วนภายนอกและภายในทุกหน่วยงาน ประกอบด้วย กระบวนการร่วมวางแผน โดยได้อาศัยกระบวนการคิดและวางแผนร่วมกันของทุกฝ่าย ทั้งตัวแทนของสถาบัน วัฒนธรรมจังหวัดและส่วนภายนอก องค์กรภาครัฐ กลุ่มผู้นำชุมชน สมาชิกกลุ่มชุมชนลีเด็ค นำทีมเพื่อการอนุรักษ์ นอกจากนั้นแล้วสิ่งสำคัญที่สุดคือความตระหนักรู้ที่จะต้องร่วมกัน พลั่กดันให้กลุ่มคนชาวตำบลลีเด็ค ได้สืบทอดศิลปะการแสดงซึ่งเป็นมรดกที่สำคัญของบรรพบุรุษ ให้สืบทอดต่อไป

3.2 การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมด้านการร่วมดำเนินกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการอาชีพของคณะกรรมการมีความหลากหลายแตกต่างกันของก่อไปปัจจุบันให้มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในส่วนของการร่วมดำเนินกิจกรรมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2551 : บทคัดย่อ) การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการวัฒนธรรม : การณ์ศึกษา การแสดงตนในราหีในกลุ่ม โอมสเตย์ ตำบลลีเด็ค อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การทำงานแบบมีส่วนร่วมระหว่างสำนักงานวัฒนธรรม จังหวัด สภาวัฒนธรรม และชุมชนลีเด็ค คณะวิจัยได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งส่วนภายนอกและภายในทุกหน่วยงาน ประกอบด้วย โดยได้ออาศัยกระบวนการคิดและวางแผนร่วมกันของทุกฝ่าย ทั้งตัวแทนของสถาบัน วัฒนธรรมจังหวัดและส่วนภายนอก องค์กรภาครัฐ กลุ่มผู้นำชุมชน สมาชิกกลุ่มชุมชนลีเด็ค นำทีมเพื่อการอนุรักษ์ นอกจากนั้นแล้วสิ่งสำคัญที่สุดคือความตระหนักรู้ที่จะต้องร่วมกัน

ผลักดันให้สู่กุกหกานชาวตำบลลีเด็จ ได้สืบทอดศิลปะการแสดงซึ่งเป็นมรดกที่สำคัญของบรรพชนให้สืบทอดต่อไป

3.3 การทดสอบสมมติฐาน พนว่า ลักษณะส่วนบุคคลที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมด้านการร่วมกำหนดแผนและนโยบายด้านการร่วมดำเนินกิจกรรมด้านการร่วมลงทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการสภารัฐนารมณ์ อาชีพที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็น รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน เกษตรกร รับจ้าง ทั่วไป/อิสระ แต่ละอาชีพล้วนส่งผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับนิจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมด้านการร่วมกำหนดแผนและนโยบายและด้านการร่วมดำเนินกิจกรรมที่ต่างกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ อร่ามรัศมี ด้วงชนะ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เครื่อข่ายชุมชน : ศึกษารถึงจังหวัดสุราษฎร์ธานีพบว่า การเสริมสร้างเครือข่ายชุมชนให้ประสบ ความสำเร็จจะต้องให้สถาบันการศึกษาและองค์กรพัฒนาเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ ดำเนินการ บทบาทและการทำงานของเครือข่ายชุมชน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการทำงานที่ เชื่อมประสานจากจุดเด็กขยายไปสู่หน่วยใหญ่ทั้งด้านพื้นที่และกิจกรรม มีการสื่อสารที่ลึกซึ้ง ต่อเนื่องและมีการทำงานที่เป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้หลากหลายวิธี ลดข้อการให้ เครือข่ายชุมชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีส่วนร่วมในการจัดการ คือ ชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ ทำให้สามารถเพิ่มโอกาสในการแก้ไขปัญหา เกิดการจัดการทรัพยากรในชุมชน เกิดการพึ่งพา ตนเอง และเกิดพลัง

3.4 การทดสอบสมมติฐานพนว่า ลักษณะส่วนบุคคลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาของ คณะกรรมการของแต่ละท่านในการศึกษาสูงต่ำแตกต่างกัน ไปตามความสามารถและหน้าที่ไม่มีผล ต่อความคิดเห็นในจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สมคิด บันขวา (2544 : 88) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษาน้ำตก จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ การศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารบุคคล ยกเว้นด้านการบริหารงานทั่วไป มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

3.5 การทดสอบสมมติฐานพนว่า ลักษณะส่วนบุคคลที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรม ด้านการร่วมกำหนดแผนและนโยบายด้านการร่วมดำเนินกิจกรรมด้านการร่วมลงทุนด้านการร่วมติดตามประเมินผลแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมนติฐานที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก รายได้ของคณะกรรมการมีรายได้ที่แตกต่างกันอย่างกันจึงทำให้มีมุมมองในด้านการร่วมกำหนดแผนและนโยบาย ด้านการร่วมดำเนินกิจกรรมและ ด้านการร่วมติดตามประเมินผล ต่างกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของวชิรินทร์ ดำรงคุณ (2551 : บทที่ 8) การมีส่วนร่วมของเครือข่ายวัฒนธรรมและชุมชน ใน การบริหารจัดการวัฒนธรรม : กรณีศึกษา การสืบทอดคนตระหง่าน “กาหลอ” จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า คนตระหง่าน “กาหลอ” มีความสำคัญต่อชุมชนบ้านยุโป ตำบลยุโป อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ดังต่อไปนี้ คนตระหง่าน “กาหลอ” เป็นคนตระหง่าน ที่สร้างความภาคภูมิใจให้แก่ชาวบ้าน ในชุมชนตำบลยุโป เพราะนอกจากคนตระหง่านนิกนี้ จะยังคงมีเหลืออยู่เพียงแห่งเดียวในจังหวัดยะลาแล้วชาวบ้านชุมชนตำบลยุโป ที่ได้รับรู้ รับฟังด้วยตนเอง หรือที่ได้รับรู้ รับฟังผ่านมาจากญาติผู้ใหญ่ รู้กันว่าคนตระหงานนิกนี้เป็นคนตระหง่านสูง เนื่องจากเชื่อกันว่าเป็นคนตระหง่านที่ใช้บรรลุ นำพระบรมศาสดาพะพุทธเจ้า เมื่อครั้งอดีตกาลและเป็นคนตระหงานที่มีเสียงໄหราเรามาก หากศูนได้ได้ยินเสียงคนตระหงานนิกนี้ จะมีอาการขนลุก ขนพอง จากคนตระหงานที่มีเสียงพร็อว์ใส ให้สะท้าน ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์พิเศษของคนตระหงานนิกนี้ที่คนตระหงานนิกนี้ไม่สามารถทัดเทียม หากสามารถสืบทอดคนตระหงานนิกนี้ให้อยู่กับชุมชนได้ ถือว่าได้สืบทอดคนตระหงานนิกน์ที่มีคุณค่า เป็นการสืบทอดเจตนาณ์ของบรรพบุรุษ และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม ที่บรรพบุรุษได้ก่อตั้ง อย่างน่าอัศจรรย์ ให้อยู่กับชุมชนตลอดไป

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของส่วนวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษาขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 การบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการส่วนวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายค้านการวางแผน ควรมีการวางแผนกำหนดอัตรากำลังคนในการดำเนินงานวัฒนธรรม ไว้อย่างชัดเจนเพื่อไม่ให้การทำงานช้าชักช้าและเสียเวลา

1.2 การบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการส่วนวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายค้านการจัดองค์การความมีการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการดำเนินงานวัฒนธรรม

1.3 การบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายด้านการจัดนิทรรศการเข้าทำงานครัวจั๊กให้มีโครงการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนางานวัฒนธรรม

1.4 การบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายด้านการสั่งการความมีการมอบหมายงาน โดยยึดแผนการปฏิบัติงานที่กำหนดให้มีความชัดเจนมากขึ้น

1.5 การบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายด้านการประสานงานควรมีเครื่องมือสื่อสารในการดำเนินงานที่เหมาะสม

1.6 การบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายด้านการรายงานความมีการรายงานข้อมูลบำรุงรักษาด้านวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอและรายงานผลการดำเนินงานในกรณีที่เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

1.7 การบริหารเพื่อการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายด้านการจัดทำงบประมาณความมีการจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมอย่างเพียงพอและเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการคิดและวิธีการทำงานคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรม เพื่อให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับปัญหานั้นที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยมากที่สุด และสามารถนำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์จริง ต่อไป

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาร่างงานของผู้บริหาร ของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรม เพื่อที่ได้มีบุคลากรที่มีความสามารถตรงกับสายงานจริง ๆ เพื่อให้มีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น